

بسمه تعالی

بر اساس مفاد ماده ۲ قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکل های صنفی-تخصصی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی، امور مرتبط با صدور پروانه فعالیت و نظارت بر عملکرد تشکل های صنفی-تخصصی به معاونت های هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه ای محول گردید، که حسب تبصره ۴ ماده مذکور دبیرخانه کارگروه کشوری مربوط به آن در معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه ای وزارت کشور و دبیرخانه کارگروه استانی در معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداریها تشکیل میگردد.

بمنظور سهولت دسترسی متقاضیان تاسیس دفاتر استانی تشکل های صنفی -تخصصی به قوانین و دستورالعمل های مربوطه جهت ثبت تقاضا و چگونگی اخذ مجوز و پروانه فعالیت، در ذیل شرحی از ضوابط و مواد قانونی مرتبط با نحوه تشکیل و فعالیت تشکل های صنفی-تخصصی برگرفته از آیین نامه اجرایی مصوب جلسه هیئت محترم وزیران مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ ارائه می گردد.

ضوابط تشکیل و فعالیت تشکل های صنفی - تخصصی:

ماده ۳- زیر سامانه تشکلهای صنفی - تخصصی از محل اعتبارات مصوب مربوط و امکانات موجود توسط دبیرخانه کارگروه کشوری، ذیل پایگاه اطلاع رسانی وزارت کشور ایجاد میشود و تمامی فرایندهای ثبت تقاضا، ارائه و تکمیل مدارک و گزارش از سوی تشکلهای و نیز ابلاغ تصمیمات کارگروه های کشوری و استانی از طریق این سامانه انجام می شود.

ماده ۴- به منظور صدور مجوز اولیه پروانه فعالیت و نظارت بر فعالیت تشکلهای ملی و استانی به ترتیب کارگروه تشکلهای صنفی - تخصصی در سطح کشور و استان تحت عناوین کارگروه کشوری و کارگروه استانی مرکب از اعضای ذیل تشکیل میشوند.

الف- کارگروه کشوری:

- ۱- معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه ای وزارت کشور (دبیر)
- ۲- نماینده وزارت صنعت معدن و تجارت به انتخاب وزیر
- ۳- نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به انتخاب وزیر
- ۴- نماینده وزارت جهاد کشاورزی به انتخاب وزیر
- ۵- نماینده وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی به انتخاب وزیر
- ۶- نماینده وزارت ورزش و جوانان به انتخاب وزیر
- ۷- نماینده قوه قضائیه به انتخاب رئیس قوه قضائیه (بدون حق رأی)
- ۸- نماینده فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به انتخاب فرماندهی کل (بدون حق رأی)
- ۹- نماینده سازمان بسیج مستضعفین به انتخاب رئیس (بدون حق رأی).
- ۱۰- نماینده دستگاه با دستگاههای اجرایی استانی مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد (بدون حق رأی).
- ۱۱- نماینده اتاق اصناف استان به انتخاب رئیس (بدون حق رأی)
- ۱۲- نماینده تشکل های استانی دارای پروانه به انتخاب آنها (بدون حق رأی).

ب - کارگروه استانی:

- ۱- معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری (دبیر)
- ۲- مدیر کل صنعت معدن و تجارت استان
- ۳- مدیر کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان

۴ - مدیر کل جهاد کشاورزی استان

۵- مدیر کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان

۶- مدیر کل ورزش و جوانان استان

۷- نماینده رئیس کل دادگستری استان (بدون حق رأی)

۸- نماینده فرماندهی انتظامی استان به انتخاب فرماندهی (بدون حق رأی)

۹- نماینده فرماندهی سپاه استان به انتخاب فرماندهی (بدون حق رأی)

۱۰- نماینده دستگاه یا دستگاههای اجرائی کشوری مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد (بدون حق رأی).

۱۱- نماینده اتاق اصناف ایران به انتخاب رئیس (بدون حق رأی).

۱۲- نماینده تشکلهای ملی دارای پروانه به انتخاب آنها (بدون حق رأی)

تبصره ۱- اعضای موضوع جزء (۱۲) بندهای (الف) و (ب) مطابق دستور العمل صادره از سوی وزیر کشور حداکثر ظرف یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون در سطح استان به استناداری و در سطح ملی به وزارت کشور معرفی میشوند کارگروه تا تاریخ مزبور بدون حضور نمایندگان فوق الذکر تشکیل شده و فعالیت خواهد نمود.

تبصره ۲- اعضای موضوع اجزای (۱۱) و (۱۲) بندهای (الف) و (ب) برای مدت دو سال انتخاب میشوند و تا معرفی اعضای جدید به کار خود ادامه می دهند.

تبصره ۳- جلسات کارگروه با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء که پنج نفر از آنها دارای حق رای هستند رسمیت می باید و تصمیمات آن از جمله صدور پروانه با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر و دارای حق رأی معتبر است.

تبصره ۴- دبیرخانه کارگروه های کشوری و استانی با استفاده از نیروی انسانی و امکانات موجود، تشکیلات اجرایی کارگروه میباشد که به ترتیب در محل وزارت کشور و استانداریها زیر نظر کارگروه، تشکیل و توسط دبیر اداره میشود. معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه ای وزارت کشور به عنوان دبیر کارگروه کشوری و معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری به عنوان دبیر کارگروه استانی مسؤولیت اجرائی امور محوله را بر عهده دارند. برگزاری جلسات، دعوت از اعضاء، تدوین و ارسال دستور جلسات به اعضاء و ابلاغ نتایج درخواست های ارسالی از وظایف دبیرخانه کارگروه است.

تبصره ۵- مقام یا نهاد منصوب کننده اعضای کارگروه های کشوری و استانی ملزم است که شرط وثاقت و امانت را در هنگام انتصاب اعضای کارگروه از طریق استعلام از مراجع ذی صلاح مطابق تشریفات مقرر احراز نماید.

وظایف کارگروه های کشوری و استانی به شرح زیر است.

الف - بررسی شرایط تأسیس و صدور مجوز اولیه و پروانه فعالیت تشکل

ب- احراز شرایط اعضای ارکان و مسؤولان تشکل

پ- بررسی و تأیید اساسنامه و تغییرات احتمالی آن

ت- نظارت بر فعالیت تشکل ها مطابق قانون

ث- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد تخلفات موضوع قانون

ج- بررسی گزارشهای مالی و عملکرد سالانه تشکل ها

چ- رسیدگی به گزارشهای مستند اشخاص حقیقی و حقوقی در رابطه با تشکل ها در چهارچوب قانون

ح- توقیف پروانه فعالیت و معرفی تشکل ها به دادگاه ذی صلاح جهت انحلال موضوع قانون

تبصره - نماینده دستگاه اجرائی موضوع جزء (۱۰) بندهای (الف) و (ب) ماده (۴) مکلف است گزارش ارسالی سالانه فعالیت تشکلها را مورد بررسی قرار داده و جمع بندی کارشناسی آن را به کارگروه ارائه نماید.

ماده ۶- مجوز اولیه مجوزی موقتی است که برای متقاضیان تأسیس تشکل صادر میشود، تا اقدامات لازم جهت راه اندازی شعب و نمایندگی (برای تشکلهای ملی)، عضو پذیری، برگزاری مجمع عمومی مؤسس و تحصیل شرایط لازم برای صدور پروانه فعالیت را به انجام رسانده و اسناد و مدارک آن را به کارگروه ارائه نمایند. مدت اعتبار مجوز اولیه شش ماه است و هیئت مؤسس میتواند در صورت وجود دلایل موجه و با تأیید کارگروه ذی ربط این مدت را تنها برای یک بار به مدت سه ماه تمدید نمایند پس از اتمام مهلت های مذکور مجوز اولیه فاقد اعتبار خواهد بود.

ماده ۷- برای دریافت مجوز اولیه متقاضیان مکلفند تقاضانامه خود را با امضای حداقل دوسوم اعضای هیئت مؤسس و بر حسب محدوده جغرافیایی فعالیت در دبیرخانه کارگروه ذی ربط ثبت و نسبت به اخذ شناسه رهگیری اقدام نماید. محدوده جغرافیایی فعالیت براساس حد نصاب مقرر در جداول زیر با پیشنهاد هیئت مؤسس و در چهارچوب شاخص های تقسیمات کشوری تعیین میشود.

جدول شماره یک تعداد اعضا و مؤسسين و هیئت مدیره و بازرسان تشکلهای استانی

جمعیت استان	حداقل تعداد عضو تشکل	حداقل تعداد اعضای هیئت موسس	حداقل تعداد اعضای هیئت مدیره	حداقل تعداد بازرسان
استان های تا دو میلیون نفر جمعیت	۱۰۰ نفر	۵ نفر	۳ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل	۱ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل
استان های دو تا سه میلیون نفر جمعیت	۱۵۰ نفر	۷ نفر	۵ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل	۱ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل
استان های بیش از سه میلیون نفر جمعیت	۲۰۰ نفر	۹ نفر	۷ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل	۱ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل

جدول شماره دو : تعداد اعضا و مؤسسين و هیئت مدیره و بازرسان تشکلهای ملی

استان های دارای شعبه و دفتر نمایندگی	حداقل تعداد هیئت موسس	تعداد عضو	حداقل تعداد اعضای هیئت مدیره	حداقل تعداد بازرسان
۱۶ استان	۱۷ استان	۵۰۰ تا ۱۰۰۰ نفر	۵ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل	۱ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل
		از ۱۰۰۱ تا ۵۰۰۰ نفر	۷ نفر اصلی و ۲ نفر علی البدل	۲ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل
		از ۵۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ نفر	۹ نفر اصلی و ۳ نفر علی البدل	۲ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل
		بیش از ۱۰۰۰۰ نفر	۱۱ نفر اصلی و ۳ نفر علی البدل	۳ نفر اصلی و ۱ نفر علی البدل

ماده ۸ - متقاضیان تأسیس، عضویت و ارکان تشکل باید دارای شرایط زیر باشند.

الف - اعتقاد به اسلام

تبصره - اقلیتهای دینی مذکور در قانون اساسی صرفاً از شرط اعتقاد به اسلام معافند و سایر شرایط قانونی لازم را باید دارا باشند.

ب- التزام عملی به قانون اساسی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران

پ- داشتن تابعیت ایرانی و ترک تابعیت غیر ایرانی

د- داشتن سن حداقل بیست و پنج سال تمام برای اعضای ارکان تشکل و هجده سال تمام برای متقاضیان عضویت

ه- داشتن حداقل مدرک دیپلم یا معادل آن برای اعضای ارکان تشکل

و- عدم محکومیت کیفری مؤثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی

ز- دارا بودن مجوز مدرک با سابقه کسب یا پیشه یا حرفه یا مهارت یا تخصص مرتبط به صورت مستند.

تبصره - کانونهای بازنشستگان از حکم این جزء مستثنی هستند.

ح- داشتن کارت پایان خدمت وظیفه عمومی یا کارت معافیت دائمی جهت عضویت آقایان در ارکان تشکل

ط -عدم وابستگی به احزاب سازمانها و گروههای غیر قانونی و هواداری آنها

ی- عدم اعتیاد به مواد مخدر و روانگردان و عدم استعمال آنها.

ک- داشتن وثاقت و امانت برای متقاضیان تأسیس و عضویت در ارکان تشکل

ماده ۹- مدارک مورد نیاز جهت تقاضای صدور مجوز اولیه به شرح زیر است و باید به همراه تقاضانامه از طریق زیر سامانه موضوع

ماده (۳) این آیین نامه به دبیرخانه کارگروه ذی ربط ارائه و یک نفر به عنوان نماینده هیئت مؤسس تعیین شود.

۱- اسامی و کاربرگ مشخصات فردی اعضای هیئت مؤسس

۲- تصویر صفحات شناسنامه و کارت ملی اعضای هیئت مؤسس

۳- استشهادیه وثاقت و امانت از (۵) نفر از معتمدین وثیق و امین محلی از جمله امام جماعت مساجد، بسیج، اعضای شوراهای اسلامی

شهر و روستا و افراد متخصص مرتبط باموضوع فعالیت تشکل.

۴- تصویر مجوز، مدرک یا سابقه کسب یا پیشه یا حرفه یا مهارت یا تخصص اعضای هیئت مؤسس

تبصره -در خصوص کانونهای بازنشستگی ارائه حکم بازنشستگی کفایت مینماید.

۵- تصویر آخرین مدرک تحصیلی اعضای هیئت مؤسس

۶- تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت دائمی برای آقایان عضو هیئت مؤسس

۷- گواهی عدم محکومیت کیفری مؤثر

۸- گواهی عدم اعتیاد.

۹- اساسنامه پیشنهادی

ماده ۱۰ - اساسنامه باید حاوی شرایط زیر باشد.

الف- نام کامل تشکل و عنوان اختصاری

تبصره - تشکل می تواند از هر نام و نام اختصاری و نمادی استفاده نماید مگر اسامی موهن یا مغایر با شئون دینی، فرهنگی و همچنین عناوینی که منع قانونی دارد و یا توسط دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ و یا تشکلهای دیگر مورد استفاده قرار گرفته اند و نیز عناوین مشابه آنها که عرفاً به تشخیص کارگروه موجب اشتباه گردد.

پ- اهداف، موضوع و مدت فعالیت و برنامه های تشکل برای تحقق اهداف

ج- نشانی مرکز اصلی و محدوده جغرافیایی فعالیت

د- نحوه ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی

ه - ساختار و ارکان به همراه شرح وظایف، نحوه فعالیت، حدود اختیارات و مسئولیت هر رکن به تفکیک و نحوه تعیین و عزل آنها.

و- نحوه تصویب اساسنامه و تغییر و اصلاح آنها و نحوه تصویب دستور العمل های اجرایی و مالی تشکل

ز- نحوه تأمین منابع مالی

ح- نحوه عضو گیری و شرایط کلی عضویت

ط- نحوه انحلال و تعیین تکلیف دارایی ها پس از انحلال

ی- نحوه ارائه گزارشهای عملکرد اجرایی و مالی به اعضای تشکل و نیز بازرسی و حسابرسی مشخص از آنها.

ماده ۱۴ - در صورت موافقت کارگروه و صدور مجوز اولیه هیئت مؤسس تشکل باید اقدامات زیر را جهت تحصیل شرایط اخذ پروانه فعالیت انجام دهد و مدارک زیر را به دبیرخانه کارگروه ذی ربط ارائه نماید. دبیرخانه موظف است مدارک را برای تأیید و صدور پروانه فعالیت در جلسه کارگروه مطرح و نتیجه را به نماینده هیئت مؤسس ابلاغ نماید.

۱- عضو پذیری و تنظیم مدارک عضویت شامل مشخصات دقیق با درج کدملی و تعداد عضو

۲- انتشار آگهی دعوت به مجمع عمومی مؤسس و برگزاری مجمع عمومی به منظور تصویب اساسنامه و انتخاب اعضای هیئت مدیره و بازرسان تشکل با هماهنگی کارگروه ذیربط و دعوت کتبی از نماینده کارگروه برای حضور در جلسه مجمع عمومی

۳- برگزاری جلسه تعیین سمت اعضای هیئت مدیره شامل رئیس هیئت مدیره، نایب رییس، مدیر عامل، خزانه دار و سایر سمتهای مندرج در اساسنامه

۴- تأسیس شعب با نمایندگی برای تشکلهای ملی با تصویب آن در مجمع عمومی مؤسس و اعلام تعداد آن به کارگروه ذی ربط

تبصره - دبیرخانه موظف است مدارک را برای تأیید و صدور پروانه فعالیت در جلسه کارگروه مطرح و نتیجه را به نماینده هیئت مؤسس ابلاغ نماید.

ماده ۱۵ - مجوز اولیه تأسیس جهت راه اندازی و تحصیل شرایط برای صدور پروانه فعالیت و برگزاری مجمع عمومی مؤسس جهت تصویب اساسنامه بوده و اعتبار دیگری ندارد.

تبصره ۱- هیئت مؤسس موظف است ظرف شش ماه از تاریخ صدور مجوز اولیه نسبت به تشکیل مجمع عمومی مؤسس جهت تصویب اساسنامه اقدام نماید در غیر این صورت مجوز اولیه تأسیس، باطل می شود.

تبصره ۲- هیئت مؤسس میتواند در صورت وجود دلایل موجه و با تأیید کارگروه این مهلت را تنها برای یک بار به مدت سه ماه تمدید کند.

تبصره ۳- تا زمانی که تشکل پروانه فعالیت را دریافت ننموده است حق هیچ گونه فعالیتی ندارد.

ماده ۱۶ - پروانه فعالیت تشکلهای استانی یا ملی در صورت ارائه اسناد مبنی بر تأیید برگزاری مجمع عمومی با حضور حداقل دوسوم اعضای تشکل و تصویب اساسنامه مطابق شرایط قانونی توسط نماینده کارگروه حاضر در جلسه مجمع عمومی و عدم ارتکاب تخلف از مفاد قانون صادر یا تمدید می گردد.

تبصره ۳- در صورت عدم احراز شرایط صدور پروانه فعالیت، مجوز اولیه صادر شده باطل می شود و هیئت مؤسس حق هیچ گونه فعالیتی تحت عنوان مجوز اولیه مذکور را ندارد.

ماده ۱۷ - پس از تأیید مدارک و اعلام موافقت کارگروه با اساسنامه و صدور پروانه فعالیت تشکل، دبیرخانه کارگروه موظف است دو نسخه اساسنامه مصوب، صورتجلسه مجمع عمومی، صورتجلسه تعیین سمت و مشخصات مدیران و بازرسان تشکل را با هزینه تشکل برای ثبت به روزنامه رسمی کشور ارسال نماید. پیگیری ثبت اساسنامه در اداره کل ثبت شرکتها و مؤسسات غیر تجاری و به تبع شناسایی به عنوان شخصیت حقوقی بر عهده تشکل است، و باید یک نسخه آگهی تأسیس، آگهی ثبت شخصیت حقوقی و روزنامه رسمی کشور را به دبیرخانه کارگروه ذی ربط ارائه نماید.

تبصره - پس از ارائه اسناد مربوط به ثبت شخصیت حقوقی تشکل، به دبیرخانه کارگروه ذی ربط پروانه فعالیت توسط دبیر صادر می شود.

ماده ۱۸ - کلیه تشکلهای موظفند تغییرات مربوط به اساسنامه اعضای ارکان و صورت جلسات برگزاری مجامع عمومی خود را به کارگروه اعلام نمایند. در صورتی که کارگروه تغییرات صورت گرفته را مغایر قانون تشخیص داد لازم است با ارائه دلایل و استنادات قانونی اصلاح آن را از تشکل درخواست نماید تشکل موظف به رفع ایرادات مزبور میباشد. در صورت عدم تأمین نظر کارگروه پروانه فعالیت تشکل توقیف میشود و رفع آن منوط به انجام اصلاحات مورد نیاز است.

تبصره - عضویت همزمان یک فرد در ارکان بیش از یک تشکل اعم از استانی یا ملی به جز مجمع عمومی ممنوع میباشد.

ماده ۱۹- مدت تصدی اعضای هیئت مدیره دو سال است. هیئت مدیره تشکل مکلف است حداقل سه ماه قبل از پایان دوره تصدی خود اقدامات لازم را برای برگزاری مجمع عمومی و انتخاب اعضای جدید هیئت مدیره به عمل آورد به گونه ای که تا پایان دوره اعتبار هیئت مدیره انتخاب مدیران جدید تشکل انجام شده باشد.

تبصره -در صورت عدم اقدام هیئت مدیره جهت برگزاری مجمع عمومی، بازرس یا بازرسان و یا یک چهارم از اعضای تشکل میتوانند با هماهنگی دبیرخانه کارگروه ذی ربط نسبت به انجام دعوت از اعضا برای تشکیل مجمع عمومی اقدام نمایند.

ماده ۳۲- تعاونی ها از قبیل تعاونیهای اعتباری، تولید و مصرف موضوع قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، سازمانها و اتحادیه های صنفی و حرفه ای مانند اتحادیه های صنفی موضوع قانون نظام صنفی کشور، سازمانهای نظام پزشکی، دامپزشکی، مهندسی ساختمان پرستاری، روانشناسی و مشاوره و مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، احزاب و تشکلهای سیاسی که بر اساس قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی تشکیل شده یا می شوند کانون ها و سازمانهای دانشجویی و دانش آموزی مانند انجمنهای علمی دانشجویی انجمن های اسلامی و کانونهای فرهنگی دانشجویی تشکلهای کارگری و کارفرمایی موضوع فصل ششم قانون کار، انجمن های علمی دارای مجوز از وزارت علوم تحقیقات و فناوری مؤسسات و تشکلهای فرهنگی هنری و ادبی اعم از عضو پایه و غیر آن و همچنین مؤسسات فرهنگی که بر اساس ضوابط و مقررات تأسیس مراکز مؤسسات کانون ها و انجمنهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها (مصوب ۱۳۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی با اصلاحات بعدی) تشکیل شده با میشوند، هیئت های مذهبی، هیئتهای امنای مساجد، حسینیه ها بقاع متبرکه و موقوفات باشگاه ها و هیئت های ورزشی مراکز ترک اعتیاد مؤسسات تجاری و انتفاعی، سازمانهای مردم نهاد و مؤسسات موضوع بندهای (۱) تا (۱۲) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ از شمول این آیین نامه مستثنی هستند.